

tudi uže omejen promet z Ljubljano v Trst. — Radi priznamo, da se tudi v najhujši zimi redko kedaj in le za nekaj ur primeri taka izredna vremenska zapreka splošnemu prometu, kakor se je to zgodilo sedaj, nasproti pa tudi vsak previdi, da ste južna kraška in pa ogerska reška železnica kakor nalašč pripravljene za zamete, in zato se nam zdi, da bode država tako ali tako tem bolj morala misliti na lastno neposredno zvezo med Ljubljano in Divačo, ker bi znal ljubljanski močvir in pa borovniški velikanski most pri drugi priliki napraviti živahnemu prometu s Trstom še večje zapreke. To pa bi bila vendar uže največja neprilika, ako bi morali, recimo celo za čas vojske, namestovati to zvezo z ono čez Karlovec na Reko-Št. Peter ali pa celó čez Trbiž, Videm-Kormin.

— **Oton grof Dürkheim**, ki je znan tudi v naših kmetijskih krogih kot izgleden pospešitelj mlekarških izdelkov, izrekoma iz zadnje razstave v Trstu, umrl je za pljučnico dne 21. t. m. na grajščini Hagenberg na Gornjeavstrijskem, še le 54 let star.

— **Nov krški škof dr. Kahn** mudil se je včeraj in predvčerajšnjim nazaj gredé s Solnograda, kjer je bil za škofa posvečen, na Dunaji, in imeli so nekateri naših domačinov priliko, občevati z njim. Tem nasproti izjavil se je škof, da se je slovenščine učil uže v mladih letih in upa, da se je bode sedaj naučil prav kmalu. Sploh vsak hvali novega škofa, kdor je imel priliko, občevati z njim.

— **Javno predavanje.** V nedeljo 27. dan t. m. ob 11. uri dopoldne bode gospod gimn. prof. Ivan Šubic na prošnjo mestnega vodovodnega odseka v redutni dvorani predaval o vodi, njenih svojstvih in nje pomenu za človeško zdravje, potem o važnosti vodovodov v občé in posebno o nameravanem vodovodu za ljubljansko mesto.

— **C. kr. deželna vlada** dala je dne 11. marca l. 1887 Edvardu Fuxu, poštarju v Metliki, dopustilo za občasno (periodno) prevažanje ljudi za črto Metlika-Rudolfovo.

— **Umrl je g. W. Grundner**, bivši posestnik tovarne za izdelovanje papirja v Medvodah dne 18. t. m. v 87. letu svoje starosti. — V Opatiji pa je umrl še le 35 let star poštni uradnik O. Čelešnik.

— **Volilni shodi za ljubljanske mestne volitve** odločili so za dopolnilne volitve sledeče gospode kandidate: Za III. volilni razred: Dolenc Oroslov, svečar in hišni posestnik; Noli Srečko, kleparski mojster; Tomšič Ivan, učitelj na c. kr. vadnici; Valentinčič Ignacij, zastopnik zavarovalnega društva in hišni posestnik; Železnikar Ivan, vrednik. — Za II. razred, kateri voli tork 29. marca: Benedikt Josip, hišni posestnik; Gogala Ivan, c. kr. notar; Hrasky Vladimir, deželni inženir; dr. Tavčar Ivan, advokat; Zitterer Matija vitez de Cavalchina, c. kr. stotnik. — Za I. razred, kateri voli četrtek 31. marca: dr. Karol Bleiweis vitez Trsteniški, primarij dež. bolnišnice in hišni posestnik; Petričič Vaso, trgovec in hišni posestnik.

— **(O dopolnjevalni volitvi odbornikov v „Matico Slovensko“.)** Da se glasovi ne cepijo po nepotrebno, na-

svetovali so — kakor pri drugih družbah — tudi pri „Matici“ nekateri družniki, kateri odborniki naj se volijo letos. Po §. 12. društvenih pravil smejo izstopivši biti zopet voljeni. Umrla sta v tem času odbornika Raič Božidar pa Erjavec Franjo, odpovedala sta se gospoda Ivan Hribar pa Andrej Marušič zarad obilnih lastnih opravil, drugi so po žrebu prišli na vrsto. Gledé na to, da ima „Matica“ odbornike izvedene v raznih strokah ter po raznih mestih, svetuje se po odsekovem dogovoru, naj se o prihodnjem XXII. rednem velikem zboru dne 13. aprila t. l. za odbornike „Matici Slovenski“ soglasno volijo ti-le gospodje: Flis Janez, semeniški spirituval, Kržič Anton, katehet v nunskih šolah, Levec Franc, profesor na realki, Robič Luka, deželni poslanec in bivši davk. nadzornik, dr. Požar Lovro in Šubic Ivan, gimnazijska učitelja v Ljubljani; dr. Gregorčič Anton, bogoslovni profesor in deželni poslanec v Gorici (na mesto čast. kan. And. Marušiča), Hubad Franc, profesor v Gradcu, Wiesthaler Franc, gimnazijski ravnatelj v Kranju in Senekovič Andrej, gimnazijski ravnatelj v Novem Mestu. — Pravico voliti imajo udje vsi — ustanovniki in letniki, da le vsak podpiše svoje ime na poseben list — ali njih več skupaj — ter se volilni listki pošljejo odboru „Slovenske Matice“ do 13. aprila pred zborovim sklepom. — Kar raste, šuma ne dela, pisali smo o tej priliki lansko leto; nismo pa mislili na kako tajno tekmovanje. Kadar se voli v „Matico“, godí naj se očitno, in ako je potreba, svobodno naj se oglasi javno tudi drugi zvon, da se pokaže resnica in da se vzajemno storí, kar ima biti na čast in na korist „Matici Slovenski“!

— **Kmetijsko potovalno predavanje** ima tajnik c. kr. kmetijske družbe gosp. Gustav Pirc v nedeljo popoldne 27. t. m. po cerkvenem opravilu na Dobrovi.

— **Tat Abraham Diamant**, katerega je deželna sodnija obsodila na 9 let težke ječe, vložil je zoper to obsodbo pritožbo ničevosti, ker gospa pl. Gariboldijeva ni osebno prišla h konečni obravnavi in ker ni prisegla, kolika škoda jo je prizadela vsled tatvine njegove. — Videti je, da bi bil Diamant svojo bivšo gospodinjo rad sramotél pred občinstvom.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Sredi minulega tedna odpeljal se je cesarjevič Rudolf v Berlin, da se v imenu našega cesarskega dvora vdeleži svečanosti, ki se vršé povodom dopolnjenega 90. leta nemškega cesarja Viljelma, in da izreče čestitanje v imenu cesarjevem. — Minister vnanjih zadev grof Kalnoky podal se je v soboto v Budapešt k cesarju. Ravno ta dan vrnila se je tje tudi cesarica naša, ki se nekoliko dni kasneje poda v kopelo Mehadija, kjer ostane nekaj tednov. — V soboto zborovala je (ker sv. Jožef na Nižeavstrijskem ni praznik) gosposka zbornica ter pritrdila trgovinski in carinski pogodbi z Ogersko po sklepih zbornice poslancev. Ravno ta dan zborovala je avstrijska kvotna deputacija, enako tudi v ponedeljek večer ob 7. uri. — Kolikor se čuje,

treba je še ene seje, katera zna biti danes (sredo), da zgotovi prvo meritorično naznanilo naše deputacije do Ogorske, kolikor se govori, bode sicer naš račun približno na enakih načelnih podlagah, kakor ogorski, v končnih številkah pa precej različen.

V ponedeljek odgovorila sta začetkom seje v zbornici poslancev ministra grof Falkenhayn in markiz Baquehem, prvi na interpelacijo Schönererjevo gledé sprejemanja učencev na državno akademijo v Ljubnem, drugi na interpelacijo Luzatti-evo gledé poštnega in telegrafiskega prometa s Trstom v minulem tednu.

Poljedelski minister grof Falkenhayn rekel je, da je res zapovedal, da se mora vsak učenec, ki hoče vstopiti v državno rudarsko akademijo v Ljubnem zavezati, da ne bo vstopil v nobeno dijaško zvezo nemško imenovane „Burschenschaft“, in da je s tem, ako kasneje pristopi taki zavezzi, samo po sebi izključen iz akademije, ker to zahtevali so učni nameni na državne stroške vzdržane akademije.

Enako razložil je trgovinski minister v svojem odgovoru vse zapreke, ki so vsled snega in viharjev nastale na progah proti Trstu izrekoma med Ljubljano in med Trstom. Ministerstvo storilo je vse, pošiljatve telegramov in poštne reči preskrbeti kar prej ~~po~~ potih, ki so bile sploh mogoče, toda pokazalo se je, da je za telegrame ostala edina pot čez Grško in po podmorskem telegrafom; izmed železnic oprostena je bila najprej proga z Vidma na Kormin in nekaj pisem odposlalo se je čez Trebiž na Videm in v Trst, in pa dne 18. prosta je bila uže za silo druga domača proga in 19. marca vse. — Telegramov in pisem odposlalo se je po jahačih nekaj proti Trstu, toda v Postojni so obtičali. V Gorici bilo je telegrafsko uradovanje gledé oseb in aparatov pomnoženo, delali so noč in dan in tako se je v primeroma kratkem času podelalo vse zastalo delo.

Res je, da je bila zveza s Trstom izredno dolgo pretrgana, pa minister storil je vse, zapreke kar hitreje odpraviti in pošiljatve kar prej spečati, toda zapreke bile so tako izredno silovite in izredno dolgo trajočé, da je uspeh bil zakasnen. — Tudi ta odgovor bil je sprejet z odobravanjem, odgovor ministra Falkenhayna pa z glasno pohvalo, edino Schönerer gotovo ne bo zadovoljen z njim.

Ruska. — Videti je, da se je postopanje neuradnega ruskega časništva nasproti Avstriji spremenilo, prej čulo se je iz njih samo pretenje in napadi, sedaj citati je mirnejšega razpravljanja o Avstriji. — Sodi se, da to pomenja neko približavanje k naši politiki. Nemški časniki sicer svaré pred to prijaznostjo in menijo, da ima edini namen, da bi se razdvojile Nemška in Avstrijska. Nam pa ni treba razdvojenja z Nemško, kakor ne slepega zaupanja v njene prijateljstvo, enako pa moramo z veseljem pozdravljati dobre in prijateljske razmere z mogočno našo sosedo Rusko. — Zdaj ni sploh videti več dvomljivo, da Ruska ostane mirna, kar se ni še moglo prav verjeti po zadnjem dne 13. marca poskušenem napadu na cara.

O tem, k sreči preprečenem napadu se poroča s Petrograda dne 19. marca:

Včeraj govoril je na vseučilišči rektor v velikem številu zbranim dijakom v navzočnosti učnega uradništva in učnikov, ter je v govoru izrazil najglobokejši gnjus o nameravanem napadu treh dijakov, ter je pozival dijake, naj sestavijo do cara adresó s protestom zoper tak čin in izrazom udanosti za cara. Dijaki sprejeli so govor z navdušenimi „ura“-klici in so zapeli narodno himno.

Dalje o vdeležbi nihilistov pri tem napadu poročajo listi:

Izvrševalni odbor stranke nihilistov „Narodnaja volja“ je caru Aleksandru III. doposlalo pisanje, v katerem je rečeno, da je odbor v svoji seji dne 27. februarja 1887 cara obsodil na smrt in da je izvršitev sodbe naročena 50 članom stranke. Pismo je datirano z dnem 1. (13.) marca 1887.

V noči na 14. dan marca zasačila je policija v neki hiši na Gagarinskovem nabrežji pet nihilistov, ki so se posvetovali. Eden zasačenih skušal je pobegniti s tem, da je skočil v reko Nevo, vendar pa so ga iz vode izlekli in s štirimi tovariši vred dejali v zapor. V stanovanji našla je policija mnogo nihilističnih pisem.

Dalje se poroča: Zadnjih šest dni se je v Petrogradu in okolici nad 300 oseb obojega spola in različnih stanov dejalo v zapor zaradi politične sumljivosti. Med onimi, ki so bili vjeti 13. marca, je tudi znani vodja nihilistov Leon Hartman z Londona. Ta prišel je pred petimi tedni skoz Belgijo in Avstrijsko na Rusko in je tukoj vodil priprave za napad. Vsi prostori Peterske in Pavelske kasarne so polni zaprtih nihilistov.

Stranka konstitucionalistov objavila je oklic, v katerem bojna sredstva teroristov najodločnejše obsoja, vendar pa izreka, da konstitucionalisti delujejo na tiste premembe v vladanji in upravi Ruske, kakor teroristi (nihilisti). Ta oklic širi se v mnogih iztisih in vzbuja veliko zanimanje. — O tej zaroti poroča se s Krakova dne 19. marca: Zadnjo sredo prijeli so ruski žandarji na postaji Mazki Granica dva ruska topničarska častnika, katera sta baje v zvezi z zadnjo zaroto zoper cara in ki sta pobegnila. Spravili so ju v Varšavo. Tretjemu posrečilo se je z ženo vred prestopiti mejo.

Iz vsega tega videti je, kako vre in šumi v ruskih političnih krogih in kako koristno bi bilo enako za cara, kakor za Rusko, da bi državljanom dal nekoliko pravice sodelovanja pri vladanji.

Nemška. — Včeraj praznovala je vsa Nemška izreden praznik svojega vladarja in ustanovitelja, dopolnjeno 90. leto njegove starosti. Pri tej priliki prišli so čestitat cesarju starčeku, odlični zastopniki vseh vroejskih, pa tudi zatopniki zelo oddaljenih izhodno-azijskih držav, navzoča sta v Berolinu izrekoma zastopnika Kitajski in Japonski. Da tako visoke in izredne goste sprejemajo in gostujejo tudi s posebno pozornostjo, je samo po sebi razumljivo.

Ves Berolin je v praznični opravi. V ponedeljek že bilo je ljudstvo večinoma na nogah opazovati prihod

unajnih gostov, med katerima sta tudi kralj in kraljica Rumunska, v ponedeljek večer bila je velika bakljada, katere se je vdeležilo nad 3000 vseučilišnikov.

Odlični unajni gostje bili so popoldne v ponedeljek pri cesarju in cesarici sprejeti v posebnih avdijencah. Za rojstni dan (22. marc) sam, obeta se, da cesar izreče mnogo činov milosti in da podeli različnih redov. Govori se, da dr. Lauer, zdravnik cesarjev, dobi nagrado 300.000 mark. Vsi časniki smatrajo svečanosti, ki se tam vršé, kot praznik in poroštvo miru. Vsa druga odlikovanja tega dneva pa so manj pomenljiva, kot ono laškega ministra unajnih zadev grofa Nobilant-a, o katerem se je glasilo že pred nekoliko dnevi, da mu bode ta dan podeljen veliki red črnega orla zato, ker gre njemu velika zasluga, da se je mirovna zveza med Avstrijsko-Nemško-Laško zopet ponovila.

To je novica, katera je v resnici poroštvo za ohranjenje miru in katero sme z veseljem pozdravljati vsa Evropa.

Nemški časniki, ki pišejo v ponovljeni tej zvezi dostavljajo, da je ta zveza ena trdnih opor miru in nevarnosti Evrope, videti pa je, da ni izključeno, da se bodejo tudi razmere treh cesarskih vlasti med saboj pojasnile in vtrdile.

Ogerska. — V ponedeljek razpravljali se je v Ogerskem državnem zboru izreden kredit 52 $\frac{1}{2}$ milijonov za skupne vojne potrebščine. Na vprašanje poslanca Helfy-a odgovoril je ministerski predsednik Tisza, da tudi on misli, da se je nada za ohranjenje miru od onega časa, ko se je izredni kredit dovolil, vtrdila. Vlada pa more samo tedaj pričakovati, da bode prizadevanje mir ohraniti vspešno, ako se vlasti drže pripravljene za vojsko, in ako treba, z veliko odločnostjo branijo enako svoje meje pa tudi svoje bistvene interese. O zvezi treh držav se še ne more izreči očigled zvez, ki so bile in se nameravajo, v pomirjenje pa lahko izreče, da je edina podlaga naše politike vsem državam nasproti ta, da se ohrani mir z varovanjem naših interesov. — Žrtve za vojno bile so dobro obrnjene, ker naša vojna moč je danes tako pripravljena za boj, kakor katera koli na svetu. —

Cesar obiskal je v spremstvu generaladjutanta baron Popp-a društvo Budimskih telovadcev. Tam je cesarja pozdravil častni predsednik društva, brambovski minister Fejervary, razun tega navzoči so bili ministri Trefort, Orczy, Bedekovič, Szecheny in pa vojni poveljnik grof Pejačević.

Laška. — General Gené, kateremu je laška vlada odvzela poveljništvo v Masauhi, ker je dovolil, da se Abesincem pošljejo puške proti tem, da oni prostost dajo laškim vjetnikom, je vendar še zmiraj poveljnik v Masauhi. Zadnja poročila trdijo, da je dne 18. marca vsa ekspedicija Salimbeni-jeva dospela v Masauho razun Savoiraux-a. Gené poroča, da pričakuje, da bodo Abe-

sinci tudi Savoiraux-a izpustili, ako se jim dovoli kaj tacega. kakor za vso drugo laško ekspedicijo, za katero je Gené dovolil, da se Abesincem dpošljejo puške, katere je Gené pred zadrževal v Masauhi.

Trije veliki brodovi dospeli so v Masauho z laškimi vojaki.

Zelo iznenadeni so bili rimski politični krogi zavolj odstopa nemškega poslanika v Rimu baron Keudella, ki je, kakor se čuje ostavko dal za to, ker se je brez njegovega posredovanja ponovila nemško-laško-avstrijska zveza. Politiki spominjajo se pri tej priliki živo na osodo pokojnega grofa Armina, ki je enako, kakor Keudell postal žrtva brezozirnosti Bismarkove.

Švica. — Sv. Jožefa dan popoldne umrl je Genfu sloveči poljski pisatelj in pesnik J. J. Kraszevski, ki je svoje prvo delo spisal v starosti 17 let. On vpeljal je v poljsko slovstvo narodne povesti „Romane“. Bil je duhovit pisatelj in spisi njegovi cenijo se na okroglo na 500 zvezkov.

Krog 1850. leta bil je vrednik lista „Gazeta Polska.“ Akoravno se leta 1863. ni vdeležil poljske ustaje, bil je vendar zavolj velikega vpljiva njegovega izgnan iz Ruskega Poljskega. Leta 1884 bil je Kraszevski nena doma dejan v zapor in v Lipsiji na 3 $\frac{1}{2}$ let težke ječe obsojen zarad veleizdajstva, zaradi tega, ker je bil tožen, da je skupno s častnikom Hentsch-om, tajna pisma Nemške vojne uprave prodajal Francoski. Zaprt je bil v trdnjavi Magdeburg, ker je pesnik v zaporu bolehal, zložili so rojaki njegovi kavcijo 20.000 mark, in po silnih prošnjah bil je Kraszevski meseca novembra 1885. leta začasno iz ječe izpuščen do dne 15. maja 1886. Iz ječe podal se je na Laško in se vkljub obljube svoje ni več vrnil v ječo.

Za čas zadnih potresov moral je eno noč prenočiti pod milim nebom.

Bolan podal se je potem v Genf, kjer je dne 19. t. m. sklenil svoje, za narod poljski pomenljivo življenje.

Angleška. — Državni tajnik za Irsko obljubil je zbornici predložiti predloge v zabrambo agrarskih hudodelstev na Irskem. Preiskave zarad goljufij pri preskrbovanji vojnih zalog razkrivajo zmiraj večje sleparstva.

J. K. Cros, ki je bil za čas Gladstonove vlade državnega tajnika za Indijo namestnik, umoril se je po noči med 19. in 20. marcam. Bil je dalj časa bolehen.

Telegram „Novicam“.

Z Dunaja 23. marca ob 11. uri 2 minut dopoldne

Ravnokar je budgetni odsek po predlogu Tonklijevem sprejel resolucijo zarad slovenskih paralelk na Slovenskem namenjenih gimnazijah. Kvotna deputacija zboruje jutri večer o besedah že sprejetega nuncijskega, Ogrom namenjenega.